

FT-18580 - Obligatorisk oplysning om diagnosen ADHD, neurodivergens og komorbiditet (sameksisterende diagnoser) på danske arbejdspladser

---

Borgerforslag - støtterblanket

Du kan bruge denne blanket til at støtte et borgerforslag, hvis du ikke kan bruge den digitale løsning på borgerforslag.dk.

Der er ingen forpligtelser forbundet med at være støtter af et forslag.

Dine personoplysninger bliver ikke offentliggjort, når du er støtter af forslaget. Vi henviser i øvrigt til politikken for, hvordan vi behandler personoplysninger, på borgerforslag.dk. Du kan se et uddrag af persondatapolitikken med de relevante afsnit for støttere nedenfor.

Sådan støtter du ikkedigitalt et borgerforslag

1. Når du har udfyldt blanketten og underskrevet den, skal du sende den som fysisk post til Folketinget, Christiansborg, 1240 København K, att.: Borgerforslag.
2. Når Folketingets Administration har modtaget blanketten, kontrollerer administrationen ved at slå op i Det Centrale Personregister (CPR), at du har stemmeret til folketingsvalg. Herefter registrerer vi din støtte i systemet, og du modtager en bekræftelse pr. brev eller e-mail på, at din støtte er registreret.

Titel

Obligatorisk oplysning om diagnosen ADHD, neurodivergens og komorbiditet (sameksisterende diagnoser) på danske arbejdspladser

Id: FT-18580

Forslag

Vi foreslår, at alle danske virksomheder - offentlige og private - med ansatte, bliver påkrævet obligatorisk oplysning om ADHD, neurodivergens og komorbiditet. Det skal sætte fokus på, hvordan arbejdsgivere via strategiske- og adfærdsmæssige forandringsprocesser, kan skabe en inkluderende og støttende arbejdskultur der vægter neurodivergente og neurotypiske medarbejdere lige højt på arbejdsmarkedet. Dette har til formål at etablere balance i hvordan vi planlægger og indretter rekrutteringen og arbejdsstrukturerne, og skaber diversitetsbevidsthed, så neurodivergente medarbejdere ikke ekskluderes fra 'den almindelige arbejdsplads' i Danmark. Dette kan opnås ved bl.a. at tilbyde en eller flere af følgende oplysningsformer:

- Foredrag: Virksomheder kan invitere eksperter fra fagorganisationer og nonprofit-organisationer til at holde foredrag om ADHD og neurodivergens, som indeholder fakta, eksempler fra virkeligheden, forskningsprojekter og eksempler på forskellige håndteringsmetoder.
- Workshop: Virksomheder kan arrangere en workshop om ADHD/neurodivergens, som medarbejdere skal deltage i. Workshoppen kan være en kombination af oplæg, øvelser, videoer og læsemateriale.
- Et selvstændigt netværk: Virksomheden kan skabe et netværk, hvor interne medarbejdere selv etablerer en gruppe af forpersoner til at sørge for oplysning om neurodivergens, hvor der er mulighed for at udveksle erfaringer, få inspiration og blive klogere på fakta om de forskellige diagnoser.
- Online-kursus: Medarbejdere og ledere kan deltage i et online-kursus om neurodivergens, som skal indeholde grundlæggende information om diagnosen og praktiske værktøjer til inklusion.
- Implementering

For at sikre, at det nye tiltag implementeres effektivt, skal der udarbejdes konkrete og tydelige retningslinjer, der fastsætter rammerne for hvordan obligatorisk oplysning om neurodivergens på de danske arbejdspladser bør forvaltes og gennemføres optimalt.

Bemærkninger til forslaget

FT-18580 - Obligatorisk oplysning om diagnosen ADHD, neurodivergens og komorbiditet (sameksisterende diagnoser) på danske arbejdspladser

---

- Baggrund, fakta og forventet effekt:

Vi ønsker hermed at fremsætte et borgerforslag om at indføre obligatorisk oplysning om diagnosen ADHD, neurodivergens og komorbiditet på alle danske arbejdspladser. Formålet med dette forslag er at øge forståelsen og kendskabet til neurodiversitet blandt medarbejdere og ledere, således, at kulturen på arbejdspladser bliver inkluderende og støttende ved at skabe rammer, der naturligt og transparent tager udgangspunkt i både neurodivergente- og neurotypiske medarbejdere.

□ Baggrund

ADHD er forkortelsen af Attention Deficit Hyperactivity Disorder, og betyder, meget kort fortalt, en atypisk udvikling af hjernens struktur, der påvirker de kognitive og eksekutive funktioner. Af nogle fageksperter beskrives diagnosen som en epigenetisk biopsykosocial tilstand, som opstår i et komplekst samspil mellem arv og miljø, som bl.a. giver udfordringer i forhold til koncentration, planlægning og impulsivitet. På behandlingsområdet hører ADHD til i psykiatrien, beskrevet som en "adfærds- og opmærksomhedsforstyrrelse", og skyldes en anderledes regulering af hjernens signalstoffer, dopamin og noradrenalin. Om ADHD-diagnosen skal betegnes som en 'sygdom' eller ej, er endnu ikke defineret, da det i lige så høj grad – med al den forskning der finder sted i verden lige nu – kan blive fremtidig evidens, at mennesker der i dag har fået stillet en ADHD-diagnose, egentlig blot har været påvirket af uheldsmæssige, udefrakommende omstændigheder i opvæksten, som kombineret med den biologiske arv, ofte afstedkommer udfordringer der gør, at man ikke passer ind i de rammer vi i samfundet i dag kalder for 'normale'. Mange med neurodivergens er ansat i almindelige stillinger på 'almindelige vilkår', og har mange styrker og ressourcer, og ofte specifikke talenter og kompetencer, som desværre kun med vanskelighed kan udfoldes, fordi de nødvendige rammer simpelthen ikke er etableret. Det forventes at vi alle sammen skal leve op til de samme generelle kriterier, når vi skal indgå i et socialt og fagligt fællesskab på en arbejdsplads, som for eksempel: ekstroverthed, udadvendthed, social aktivitet, at mestre mange bolde i luften, at være ubetinget omstillingsparat, - og listen er lang. Og det er trist og ubærligt, når mange med neurodivergens er introverte og modsat i tilgangen til deres arbejde, som netop beskrevet, - og flertallet af arbejdsdygtige neurodivergente rigtig gerne vil arbejde og bidrage, og være en del af et arbejdsmæssigt fællesskab. Dette kan vi alle sammen hjælpes ad med at få ændret, bl.a. hvis vi er mange der støtter dette borgerforslag, og dermed bakker op om, at få indført obligatorisk oplysning om ADHD og neurodivergens på arbejdspladserne i Danmark.

Fakta:

- Ifølge Danmarks Statistik står 70 % af voksne med ADHD uden for det danske arbejdsmarked. Over 30% af voksne med ADHD i beskæftigelse, befinder sig i lavindkomstgruppen. Til sammenligning er det 7% af den resterende befolkning
- Antallet af voksne (25-44-årige) der medicineres for ADHD er fordoblet i årene 2010-2020
- Den samlede andel af brugere af ADHD-medicin (alle aldre, begge køn) udgjorde i 2021 1,2 pct. af hele befolkningen, svarende til ca. 70.600 personer i 2021. Det er en synligt større andel end ti år tidligere, hvor andelen lå på 0,64 pct
- Med en meget høj grad af arvelighed, vurderes det, at har én forælder ADHD, er der ca. 50% risiko for, at deres børn også får ADHD

Et eksempel på en arbejdsplads, hvor rekrutteringen af neurodivergente er blevet en kæmpe succes, er den danske elektronikvirksomhed Glad Teknik. Her har 80% af de ansatte en diagnose, som fx ADHD eller autisme. Virksomheden har indrettet en struktur, der sørger for, at alle ansatte har mulighed for at tilpasse arbejdsdagen ud fra hver enkeltes behov, i et støttende arbejdsmiljø, der skaber rigtig gode resultater, fordi ledelsen er kompetente, oplyste og inkluderende. Virksomheden informerer regelmæssigt medierne om, at både arbejdsmiljøet, kundetilfredsheden, trivslen, samt rekrutteringen gradvist er forbedret, i takt med den øgede oplysning om de mange fordele der er ved at integrere neurodiversitet i den 'almindelige' arbejdsdag. Et andet godt eksempel er Dansk Industri, der i december 2024 holder et åbent arrangement (via deres faste koncept 'Lederbox') som hedder 'forskellige hjerner på arbejdspladsen'. Eventet er målrettet ledere, og handler om inklusion af neurodivergens på arbejdspladser. I et uddrag af oplægget skriver de: "

FT-18580 - Obligatorisk oplysning om diagnosen ADHD, neurodivergens og komorbiditet (sameksisterende diagnoser) på danske arbejdspladser

---

Neurodiversitet refererer til at mennesker har forskellige måder at tænke, lære og bearbejde information på. Det dækker over en række neurologiske tilstande som autisme, ADHD, dysleksi og dyspraksi, som bringer unikke styrker og perspektiver, der kan berige arbejdspladsen".

De fleste voksne der er sen-diagnosticerede med ADHD/ neurodivergens har lært at kompensere for deres vanskeligheder i hverdagen, også kaldet 'maskering', så det næsten bliver usynligt og dermed umuligt for omgivelserne at afkode. Mange med neurodivergens vil opleve at maskeringen krakelerer, så snart de ydre rammer på arbejdspladsen ændrer sig, hvis der fx stilles nye eller uventede krav, som ikke er blevet gjort tydelige. Medicin kan hjælpe med at føre en mere struktureret hverdag, fordi det kan skabe midlertidig ro og letter planlægningen, men uden oplysning, diversitetsbevidsthed og inklusion på arbejdspladsen, kan det have alvorlige følger. U hensigtsmæssige rammer på arbejdet går nemlig ud over den mentale sundhed, som vi ofte ser ender i langtids sygdommeldinger. Derfor er manglende viden om- og forståelse af ADHD og neurodivergens et meget alvorligt problem, som i dag er usynligt for de fleste ledere og medarbejdere på en almindelig arbejdsplads. Vi er så langt bagud i opfattelsen af hvordan man er 'rigtig' eller 'forkert' i vores kollektive bevidsthed og i vores generelle arbejdskultur, at det er nødvendigt at råbe op. Både neurotypiske og neurodivergente arbejdsdygtige borgere har uundværlige ressourcer der skal tages lige alvorligt, og som handler om et område vi alle sammen er grundlæggende afhængige af i samfundet, nemlig at kunne gå på arbejde, trives i vores hverdag i balance mellem arbejdsliv og privatliv, og opretholde en sund økonomi, som skal skabe grundlag og muligheder for vores fælles og individuelle fremtid.

Forventet effekt

Ved at indføre obligatorisk oplysning om neurodiversitet på arbejdspladser forventer vi, at:

- Øge medarbejderen og lederes forståelse af hvad ADHD og neurodivergens er, hvilket vil reducere stigmatisering, misforståelser, sygdommeldinger og mistrivsel.
- Skabe en inkluderende arbejdskultur, hvor personer med neurodivergens i langt højere grad integreres på den neurotypiske arbejdsplads, og indgår som en naturlig del af arbejdsgruppen, fordi de hensigtsmæssige rammer er etableret.
- Styrke virksomhedernes sociale- og faglige ansvar og skabe bevidsthed om menneskers naturlige forskellighed på et både biologisk, - funktionelt, - og fagrelateret plan, som vil være med til at forny og udvikle arbejdsstrukturerne på de danske arbejdspladser.
- Være drivkraft for en massiv og effektiv nedsættelse af ledigheden blandt ADHD-diagnosticerede og øvrige neurodivergente i vores samfund.
- Det vil åbne for dialog om typiske konsekvenser for neurodivergente, som mangler pragmatisk støtte og faglig anerkendelse fra arbejdspladsens ledelse og øvrige medarbejdere. Ydermere vil det skabe et trygt rum for vidensudveksling om neurodivergens og give en fornyet forståelse og indsigt.

Afslutning

Dette borgerforslag sigter mod at skabe en mere inkluderende og oplyst arbejdspladskultur, ved at alle medarbejdere og ledere får nødvendig oplysning om diagnosen ADHD og øvrige former for neurodivergens. Vi håber på bred opbakning til forslaget, så både nutidens og fremtidens arbejdspladser på optimal vis afspejler et arbejdsmarked som er alsidigt, fremtidsorienteret og ikke mindst ligestillet på tværs af neurodiversitet. Forslaget skal ydermere motivere ledelsen på arbejdspladser til at forholde sig til at udnytte de ansattes ressourcer og potentialer på en ny, virkelighedsnær og transparent måde, for dermed at være med til at skabe og udvikle en arbejdskultur, som rummer både neurodivergente- og neurotypiske medarbejdere på vores arbejdspladser i Danmark.

Forslag stillet af

Martha Josephina Penélope Betzer
Danmark Adressebeskyttelse

Kontaktoplysninger

mjosephina2021@yahoo.com

Medstillere

Kontaktoplysninger

FT-18580 - Obligatorisk oplysning om diagnosen ADHD,
neurodivergens og komorbiditet (sameksisterende diagnoser) på
danske arbejdspladser

Maria Scherling Haule Jepsen
Fredensborg

mariashjepsen@hotmail.com

Peter Gustav Marcher
Hillerød

pgmarcher@yahoo.dk

Diana Andrea Bock
Helsingør

dianabock@gmail.com

FT-18580 - Obligatorisk oplysning om diagnosen ADHD, neurodivergens og komorbiditet (sameksisterende diagnoser) på danske arbejdspladser

---

Støtteerklæring

For borgere der ikke kan bruge den digitale løsning på borgerforslag.dk.

Jeg ønsker at være støtter for det borgerforslag, der fremgår af denne blanket.

Fulde navn (skal udfyldes)

Adresse (skal udfyldes)

Postnummer (skal udfyldes)

By (skal udfyldes)

Cpr-nummer (skal udfyldes)

E-mail (hvis du ønsker en kvittering for registreringen af din støtte pr. e-mail)

Dato

Underskrift

Med min underskrift bekræfter jeg, at jeg har læst forslaget, og at jeg har læst og accepteret samtykkeerklæringen nedenfor.

Erklæring om samtykke for støttere

Jeg har læst og er indforstået med Politikken for behandling af personoplysninger i ordningen om borgerforslag. Du kan læse et uddrag af politikken på følgende side.

Jeg er indforstået med

- at personoplysninger om mig behandles som beskrevet, når jeg benytter ordningen,
- at jeg som støtter af et borgerforslag ikke kan trække min støtte tilbage, når jeg har givet den, og
- at jeg kun kan støtte det samme borgerforslag én gang.

FT-18580 - Obligatorisk oplysning om diagnosen ADHD, neurodivergens og komorbiditet (sameksisterende diagnoser) på danske arbejdspladser

---

Sådan behandler vi dine personoplysninger på borgerforslag.dk

Når du anvender hjemmesiden borgerforslag.dk som hovedstiller af et borgerforslag, medstiller af et borgerforslag eller støtter af et borgerforslag, behandler vi nogle oplysninger om dig. Dette er nærmere beskrevet i det følgende.

Derfor behandler vi dine personoplysninger

Vores formål med at behandle dine personoplysninger på borgerforslag.dk er at varetage de opgaver, der følger af:

- Lov nr. 1672 af 26. december 2017 om en ordning for borgerforslag med henblik på behandling i Folketinget. Loven er ændret ved lov nr. af 698 af 24. maj 2022.
- Bekendtgørelse nr. 843 af 8. juni 2022 om en ordning for borgerforslag med henblik på behandling i Folketinget.

De oplysninger, vi indsamler i forbindelse med borgerforslagsordningen, bruger vi ikke til andre formål, og vi videregiver dem ikke til andre.

Særligt for ikkedigitale borgere

Borgere, som ikke benytter den digitale løsning på borgerforslag.dk, og som vi herefter kalder ikkedigitale borgere, kan i stedet benytte en papirbaseret løsning. De kan tilkendegive, at de ønsker at være hovedstiller, medstiller eller støtter af et borgerforslag, ved at indsende en blanket med de relevante oplysninger til Folketingets Administration med fysisk post.

Når vi modtager en blanket fra en ikkedigital borger, undersøger vi ved at slå op i Det Centrale Personregister, om borgeren har stemmeret til folketingsvalg. Det er en betingelse for at benytte borgerforslagsordningen, at man har stemmeret til folketingsvalg, og oplysningerne om stemmeret bruger vi til at sikre, at borgeren opfylder denne betingelse.

Det Centrale Personregister indeholder ikke oplysninger om valgret for personer med fast bopæl på Færøerne. Disse skal derfor afgive en erklæring om, at de har stemmeret til Folketinget. Erklæringen træder i stedet for Folketingets Administrations opslag af, at den pågældende har valgret, ved at slå personen op i Det Centrale Personregister. Hvis de ikke har et cpr-nummer, skal de i stedet oplyse deres færøske p-tal.

Hvis betingelsen om stemmeret er opfyldt, indtaster Folketingets Administration oplysningerne fra blanketten i systemet. Vi behandler de indtastede oplysninger på samme måde som de tilsvarende oplysninger om borgere, der har brugt den digitale løsning.

Læg mærke til, at vi gemmer korrespondance pr. post eller e-mail mellem Folketingets Administration og ikkedigitale borgere i Folketingets Administrations almindelige journal- og sagsbehandlingssystemer. Formålet er navnlig at sikre dokumentation af sagsbehandlingen, f.eks. for at kunne rekonstruere hændelsesforløb, hvis der skulle opstå uenighed mellem Folketingets Administration og borgere om administrationen af ordningen.

De blanketter, vi modtager fysisk, gemmer vi i et afgrænset tidsrum. Vi opbevarer dem bag lås, og de er kun tilgængelige for medarbejdere i Folketingets Administration, som har brug for at få adgang til oplysningerne i blanketterne for at varetage arbejdsopgaver i relation til borgerforslagsordningen.

Sikkerhed og logning i den digitale løsning på borgerforslag.dk

Kommunikation mellem brugerne og systemet foregår via en krypteret og sikker forbindelse.

Systemet er hostet eksternt, og Folketingets Administration har indgået en databehandleraftale, som vi løbende kontrollerer.

Vi opbevarer data, som vi behandler i systemet, på servere, der fysisk befinder sig i EU.

FT-18580 - Obligatorisk oplysning om diagnosen ADHD, neurodivergens og komorbiditet (sameksisterende diagnoser) på danske arbejdspladser

---

Dataansvarlig myndighed og kontakt

Folketinget er den dataansvarlige myndighed for borgerforslagsordningen.

Du kan kontakte Folketingets Administration med spørgsmål om, hvordan vi i Folketingets Administration behandler personoplysninger i forbindelse med borgerforslagsordningen. Du kan sende en e-mail til os på borgerforslag@ft.dk, eller du kan ringe til os på telefon 3337 5500.

Du kan også sende et brev til os:

Folketinget
Att.: Borgerforslag
Christiansborg
1240 København K

Du kan også kontakte Folketingets Administrations databeskyttelsesrådgiver på e-mail dpo@ft.dk eller på telefon 3337 5500 eller ved at sende et brev att. databeskyttelsesrådgiveren.